

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

18. Dies Septembris. Memento peregissee te aliquid, restare aliquid;
divertisse te ad refectionem, non ad defectionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

derint, homini esse laudabile, præbere se omni
humanum. Hinc Princeps eloquentiæ, [a] Nihil
tam regium, tam liberale, tamque munificum, quam
ferre supplicibus, excitare afflictos, dare salutem, liberare
cuius homines. Nulla essent urbes, si nulla esset hu-
manitas: nec viverent homines more hominum, si
esset humanitas; nec ullus in via peregrinus, habere
qui se sociaret comitem, si nulla esset comi-
tatio. Nihil denique habet in se hominis, præter figuram
corporis, in quo nulla est humanitas. Vis esse
omnibus acceptus, plus dones, quam accipias.
omnibus esse gratus, confer omnibus gratias.
Vis frui pace? abstine à lite. Si vis placeant tua
opera, da lætus, non mæstus. Vin' causam? attende
Poetam.

Si des plorando, perdis tua munera dando.

18. DIES SEPTEMBRIS.

Memento peregrisse te aliquid, testare aliquid; dire-
xisse te ad refectionem, non ad defectionem.

S. Aug. in psal. 34.

Urbanitas I.
sine Eu-
tropelia.

Habet cum humanitate Urbanitas
non tantum commercium, sed
contubernium. Ejus lineamenta
expressit Aristoteles. (b) In juncunditate qua ad
cum accommodatur, qui modum quendam adhibet, is
seu urbanus habendus est: & affectio, Urbanitas, & juncun-
ditas: atque modum egreditur, scurilitas, & in quo ipsa
scurra dicitur: qui verò omnino à jocis abhorret, is agrestis
& rusticus: affectio ista, rusticitas dicitur. Danda est igi-
tur

(a) Cicero de orat. (b) l. 2. Eth. c. 7.

re se om
[a] Nili
m, quam
m, liberat
la esset
num, su
inus, hab
flet com
aret fig
Vis esse
ccipias.
ous grat
reant tua
n ? att
R IS.
quid ; d
rektionem
e Urbani
cium, sed
lineam
re qua ad
bet, is si
tas, & si
quo ipsa
is ag
unda est
tu

turaliqua virtus, quæ exhilarationi animi modum ponat, & hoc vocatur Urbanitas, seu Eutropelia, quæ omnem planè honestam animi, velut arcus contenti remissionem, complectitur. Itaque moderata aliqua remissio, & fessi recreatio, ut vegetior postmodum quis laborem resumat, opus est virtutis: dummodo opus illud, ex quo remissio illa capratur, honestum sit, omnesque extrinsecæ circumstantiæ debantes submoveantur. (a) Hippocrates non dubitavit dicere, perfunctionem operis continuam, esse morbi quoddam genus, illiusque medicinam esse laboris vacuitatem, & cessationem. Pindarus item, letitiam, animique relaxationem nominabat, (b) *Optimum laborum medicum*. Istud indubitatum est, frequentia occupationum, multitudine negotiorum, assiduitate laborum ingenii vim exhauriri, rerum variarum tractatione, hominem viribus destitui, continua animi contentione frangi, ac ingenii nervos debilitari.

II. Ne tamen ludas ludos insolentes; observa illud Cassiodori: *Sit pro repub. & cum ludere videmur; nam ideo voluptuosa querimus, ut per ipsa, seria compleamus.* (c) Imo non tantum dum ludis sit pro repub. sed quod debes omnia referre, pro Dei gloria. Et juxta normam telleræ, non sit corporis refectio, defectio animi. Sic relaxa animum, ut non noceas animæ. Inambulatio loco amœno, & aperto probatur. Nazianzeno, ipsiq; fuit familiaris. (d) Perpulchrè item Minutius Felix, suâ cum amicis relaxatione in maris litore describit; inambulando, ut ait, litori, datum à se tempus referens, &

A a a 2

aura

(a) l. de Flat. (b) Oda. 4. Non. (c) l. i. Epist. 45.
(d) In octa.

aura aspirans leniter membra vegetaret, & cum eximia voluptate, molli vestigio cedens, arena subiret. Addit delectationem ex errore cunctarum plantarum, cum æquor nunc appulsum pedibus allidebat, fluctus, nunc relabens, ac vestigia retrahens in se haberet. Proderit, & ad honestam animi relaxationem conspectus rusticæ amœnitatis. Adstipulatur mihi Chrylost. (a) Cum recreare animum volueris, petere hortos, fluentes rivos conspiceris, ingentes lacus considerare, amœna cernere loca, cicadas audire canentes. Gerit item avium, & modulatio, quæ veluti naturalis & artificiosissimo citra artem concentu, in successu rusticano dulcissimè pascit, & recreat auditentium sensus: & captatur à plerisque concludentibus aviario in eum finem canoras aves; psittacos, quam, picas, corvos, sturnos.

III. Recreaberis non modo audiendo, sed & loquendo, avium diversos concentus calamo expressit Sidonii, in villæ suæ delineatione. (b) Quam valde est auribus insonare cicadas meridie concrepantes, & nas crepusculo incumbente blaterantes, cygnos, atque anseres concubia nocte clangentes, intempesta gallos gallinæos concinentes, oscines corvos voce triplicata puniceam surgentem aurora facem consalutantes: diluculo autem philomelam, inter frutices sibilantem; Cui concentui licebit adjungere fistola septifora armentalem cancenam, quam sepe nocturna carminum certaminibus, insomnes nostrorum montium Tityri exercent, inter greges tunibulatos, per depasta buceta, reboantes. Profunt & ad animum remittendum facit, sales, lepores, argutia, modo intra gyrum honesti contineantur. Sic Stratonicus, quodam imperitè ja-

(a) Hom. 36. in met. (b) l. 2. Epist. 1.

culante, abiens, ad ipsum scopum, constitit. Et cum
 quidam interrogaret causam, respondit. Ne me fe-
 riat. Item Domitius Afer, cuidam oratori malo, qui
 in epilogo misericordiam se movisse putabat, post-
 quam assedit, roganti videreturne satis movisse mi-
 sericordiam. At magnam quidem, inquit, neminem
 enim puto tam durum, cui non oratio tua miseranda
 sit. Similia arguta responsa, & dicta velut cote-
 quadam, ut acuunt ingenium, sic reficiunt ani-
 mum. His accedunt varia lusu genera, quos in-
 terne admittas aleam, vel tesseram, admonebit te
 hodiernæ dici tessera. Quod si quis ab illis abhor-
 rentem carpat, reponere illud Xenophanis, quam cum
 Lasus Hermonienfis, per contumeliam, timidum ap-
 pellaret, quod ludere tesseris, cum eo nollet: Fateba-
 tur ille, & agebat, *se timendum semper fuisse ad res inhone-
 stas*. O securum timorem; timere timenda. Ut lu-
 do ponas modum, ingemina tibi sæpius hoc metrum.
Raro doctus erit, qui semper ludere querit.

19. DIES SEPTEMB.

Philosophus auditur, dum videtur? *Tertullianus de
 Psal. c. ultimo.*

Mode- I. **N**on statuaris ego sum, ait Pinda-
 rus, *ut immobilia simulacra compo-
 nam.* (a) Caller si quis statuarii
 artem, peritissima morum excultrix Modestia,
 ut hominem fingat, tanquam animatam quandam
 statuam ad decori excellentem speciem, nume-
 ris suis absolutam, quæ oculos aliorum teneat,
 atque in sui admirationem rapiat. Gratus ille, deco-
 rusque membrorum omnium habitus, epigrammate

Aaa 3

sta-

(a) Ode. 5. Ne.